

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLER MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Günümüzde, Srebrenitsa'da yaşanan soykırım, tüm insanlık adına bir utanç kaynağı olarak tarihe geçmiştir. 1995 yılında Bosna-Hersek'te yaşanan bu katliamda, binlerce masum insanın hayatını kaybetmesi, uluslararası toplumun vicdanında derin yaralar açmıştır. Bugün, benzer bir trajedi Gazze'de yaşanmaktadır. İsrail ile Filistin arasında devam eden çatışmalar, özellikle Gazze'de sivil halkın büyük acılar çekmesine ve birçok masum insanın hayatını kaybetmesine neden olmaktadır. Bu durum, insani değerler ve uluslararası hukuk açısından kabul edilemez bir vahşet olarak karşımızda durmaktadır. Gazze'de süregelen bu insani kriz, uluslararası toplumun dikkatini çekmekte ve acil müdahale gerektirmektedir.

Srebrenitsa'da yaşanan vahşetin bir daha tekrarlanmaması adına, Gazze'de yaşanan trajediyi durdurmak için kapsamlı ve etkili politikalar geliştirilmesi zorunludur. Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak, Gazze'de yaşanan acıların sona erdirilmesi ve bölgedeki insani krizin hafifletilmesi için aktif bir rol üstlenmemiz gerekmektedir. Srebrenitsa'da yaşanan acılar, bize geçmişten dersler çıkarmamız gerektiğini hatırlatmaktadır. Aynı hataların tekrarlanmaması ve Gazze'de yaşanan trajediyi durdurmak için kapsamlı ve etkili politikalar geliştirilmesi ile birlikte güçlü ve kararlı adımlar atılması gerekmektedir. Bu nedenle, **Gazze'de yaşanan insani krizin sona erdirilmesi ve kalıcı barışın sağlanarak benzer soykırımların önüne geçilmesi / Srebrenitsa Soykırımı ve günümüzde devam eden benzer insan hakları ihlalleri** konusunda Anayasa'nın 98. maddesi ile TBMM İçtüzüğü'nün 101, 102 ve 103. maddeleri gereğince, genel görüşme açılmasını talep ederiz.

GEREKÇE

Dünya tarihinin yakın geçmişinde yaşanan en acımasız katliamlardan biri, Avrupa'nın kalbinde Bosna Hersek'in doğusundaki Srebrenitsa'da gerçekleşmiştir. 11 Temmuz 1995'te başlayan ve on binlerce Boşnak Müslümanın hayatını kaybettiği bu trajik olay, insanlığın hafızasına silinmez bir şekilde kazınmıştır. Yaklaşık 8.000 Boşnak Sırp birlikleri tarafından sistematik bir şekilde katledilmiştir.

Uluslararası toplumun bu katliama karşı verdiği tepki, yıllar sonra Lahey'deki Uluslararası Adalet Divanı tarafından bir dönüm noktası olarak kabul edilmiştir. 2007 yılında alınan kararla Srebrenitsa'da yaşananların soykırım olduğu resmen tescil edilmiştir. Bu karar, yalnızca yaşanan acıların hukuki bir tanımı olmanın ötesinde, benzer trajedilerin bir daha yaşanmaması için dünya kamuoyuna önemli bir mesaj vermektedir.

Bu tür insanlık suçlarının unutulmaması ve gelecek nesillere aktarılması için büyük bir mücadele veren isimlerden biri olan Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegović hayatı boyunca verdiği mücadelenin özünde, insanlığın bu tür soykırımları unutmaması ve her

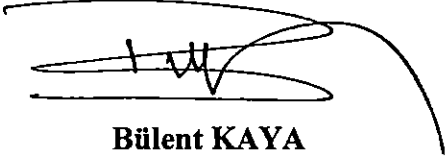
daim barış için çaba göstermesi gerektiğini " Ne yaparsanız yapın *soykırımı* unutmayın. Çünkü unutilan *soykırım* tekrarlanır." sözleriyle ifade etmektedir.

Günümüzde Srebrenitsa'da yaşanan soykırım, benzer bir şekilde Gazze'de tekrarlanmaktadır. 1995 yılında Bosna Savaşı sırasında Srebrenitsa'da modern tarihin en büyük soykırımlarından biri olarak kabul edilen bir durum yaşanmışken, şimdide Gazze'de yaşananlar da benzer bir vahşet düzeyine ulaşmaktadır. Filistin Sağlık Bakanlığı'na göre, 7 Ekim 2024'ten bu yana Gazze'ye yönelik İsrail saldırılarında öldürülen Filistinlilerin resmi ölü sayısı 38.153 açıklanmasına rağmen, uzmanlar tarafından yazılan ve İngiliz tıp dergisi Lancet'te yayınlanan çalışmada, Gazze'de öldürülen Filistinlilerin gerçek sayısının 186.000'i geçebileceği tahmin edilmektedir. Bu süreçte binlerce kişi yaralanmış ve evsiz kalmıştır, bu da bölgedeki insani krizi daha da derinleştirmektedir. Srebrenitsa'da yaşananlar gibi, Gazze'deki bu trajedi de uluslararası toplumun dikkatini çekmiş, ancak etkili bir müdahale henüz gerçekleşmemiştir.

Geçmişten ders çıkartmak ve geleceğe yönelik kalıcı çözümler üretmek, insanlık adına zorunlu bir görevdir. Bu nedenle Türkiye Büyük Millet Meclisinin, Srebrenitsa'da yaşanan vahşetin bir daha tekrarlanmaması ve Gazze'de yaşanan acıların son bulması için aktif bir rol oynaması ve uluslararası platformlarda daha güçlü adımlar atması gerektiğini düşünüyoruz.

Günümüzde benzer trajedilerin önüne geçilmesi ve insan haklarının korunması adına uluslararası toplumun ve ülkelerin duyarlılığı son derece önemlidir. İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırıları gibi güncel olaylar, halen insanlık adına alınması gereken uzun bir yol olduğunu hatırlatmaktadır. Filistin halkının maruz kaldığı bu tür saldırıların bir an önce durdurulması, Srebrenitsa gibi acı olayların tekrar yaşanmaması için küresel bir farkındalık oluşması gereklidir. Srebrenitsa Soykırımını gündeme getiren çalışmalar, sadece geçmişte yaşanan acıları anmakla kalmayacak, aynı zamanda gelecekte benzer insanlık suçlarının önüne geçilmesi için de önemli bir adım olacaktır.

Bu doğrultuda, milletimiz ve tüm insanlık adına bu trajedilerin hafızalarda diri tutulmasını, adaletin sağlanmasını ve barışın temin edilmesini sağlamak için Anayasa'nın 98. maddesi ile TBMM İçtüzüğü'nün 101, 102 ve 103. maddeleri gereğince, **Gazze'de yaşanan insani krizin sona erdirilmesi ve kalıcı barışın sağlanarak benzer soykırımların önüne geçilmesi / 11 Temmuz Srebrenitsa Soykırımı Anma Günü olarak ilan edilmesi ve günümüzde devam eden benzer insan hakları ihlalleri konusunda TBMM Genel Kurulu'nda genel görüşme açılmasını talep ederiz.**

Bülent KAYA
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili